

zápisu se zde J. Kohoutkovi z Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., podařilo při sledování výkopu doložit existenci pravěké osady z období mladší/pozdní doby kamenné. V odkazu na literaturu (Kohoutek 1994, 261–273) ani v katalogu výzkumů provedených stejným pracovištěm (Čižmář et al. eds. 2000) se však tuto informaci nepodařilo verifikovat.

Literatura

- Čižmář, M., Geislerová, K., Unger, J. (eds.) 2000: *Výzkumy – Ausgrabungen 1993–1998*. Brno: Ústav archeologické památkové péče Brno.
- Kohoutek, J. 1994: Nová pravěká výšinná sídliště na východní Moravě. *Pravěk. Nová řada* 1992/2, 261–273.
- SAS: Čerpací stanice – Území s archeologickými nálezy. Bystřice pod Hostýnem. In: *Národní památkový ústav. Státní archeologický seznam ČR* [online]. © 2025. [cit. 2025-06-10]. ID SAS 27958. Dostupné z: <https://isad.npu.cz/cerpaci-stanice-27958>.

Summary

Two archaeological features broadly dated to the Neolithic period (most likely to the Linear Pottery culture) were investigated during the high-voltage cable installation in Holešovská Street (Bystřice pod Hostýnem cadastral area, Kroměříž District).

Miroslav Popelka

Černá Hora (okr. Blansko)

Selkov; Ul. Pod Kaštany, parc. č. 1292/15.

Mladší neolit. Sídliště. Skupina/síť sond. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Muzeum Blanenska, p. o.

Lokalizace: WGS-84: 49.4148383, 16.5644117

Při výkopu pro kabel nízkého napětí vedoucí přes známou archeologickou lokalitu Selkov, ležící zhruba 1 km západně od centra Černé Hory nad potokem Býkovkou, byl 31. 10. 2024 na parcele č. 1292/15 v ohybu výkopu zjištěn jediný tmavě zbarvený objekt 501 mísovité zahloubený do sprašového podloží, který však neobsahoval žádné archeologické nálezy, pouze ojedinělé drobné záněsy a uhlíky. Objekt byl zhruba 1,7 m široký a hluboký 0,3 m. Vzhledem k jeho blízkosti s nedávno zkoumaným mladoneolitickým objektem 501 na sousední parcele (viz Novák 2023), lze předpokládat, že objekt bude součástí stejného sídlištního areálu kultury s moravskou malovanou keramikou, který byl v této lokalitě v minulosti již několikrát doložen příležitostnými výzkumy a sběry (Štrof 1985, 93; Lečbych 2010; 2011; Přichystal 2012; Bartík 2020, 83).

Literatura

- Bartík, J. 2020: Příchod zemědělců. In: M. Novák (ed.): *Blanensko a Moravský kras v pravěku*. Blansko: Muzeum Blanenska, p. o., 57–89.
- Lečbych, M. 2010: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 51, 310.
- Lečbych, M. 2011: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 52, 161.
- Novák, M. 2023: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 64(1), 173–174.
- Přichystal, M. 2012: Černá Hora (okr. Blansko). *Přehled výzkumů* 53(1), 127–128.
- Štrof, A. 1985: Übersicht neuer Lokalitäten und Funde in der Boskovicer Furche (Bez. Blansko). *Přehled výzkumů* 1983, 91–98.

Summary

A settlement feature, most likely dating to the Late Neolithic period, was investigated during the installation of a low-voltage

cable on plot No. 1292/15 in Černá Hora (Blansko District). The location is known as the Selkov site, and the feature is probably associated with the nearby Lengyel culture settlement (cf. Štrof 1985, 93; Lečbych 2010; 2011; Přichystal 2012; Bartík 2020, 83).

Marek Novák

Dešná (k. ú. Hluboká, okr. Jindřichův Hradec)

„Mühlfeld“, „U Remízku“, parc. č. 1022–1030.

Lengyelská kultura. Sídliště. Dílenský areál. Povrchový sběr. Průzkum. Uložení nálezu: Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.

Lokalizace: WGS-84: 48.9228792N, 15.5093492E

V rámci systematických povrchových prospekcií zaměřených na poznání neolitického osídlení v regionu meziříčí Želetavky a Moravské Dyje na západní Moravě se podařilo objevit několik desítek nových, doposud neznámých sídlišť lengyelské kultury. Již na několika z nich pak byla identifikována existence sekundárních dílen na produkci broušené kamenné industrie, které zpracovávaly lokální porfyrické mikrodiority (Bartík et al. 2024). Prozatím největší množství dat a nálezů pochází ze sídlištně-dílenského areálu identifikovaného v původní trati „Mühlfeld“ (dnes „U Remízku“), na katastru Hluboká (část obce Dešná), nedaleko od státní hranice s Rakouskem. Lokalita se rozprostírá v centrální a severní části nad okolním terénem mírně vyvýšeného platá, s vrcholovou kótou 500,9 m, bez přímé vazby na vodní tok. V okruhu několika set metrů od lokality se však na české i rakouské straně hranice nachází několik pramenišť. Geologické podloží je zde tvořeno rekrystalizovanými granuly moldanubika, a částečně deluvioeolickými sedimenty a sprašovými hlínami. Podle údajů na některých geologických mapách zde má vystupovat také žíla „monzonitische Porphyrit“ (Thiele et al. 1987, N. 17) či mikromonzodioritu orientovaná ve směru SV–JZ (Jenček et al. 1991, 26). Ve skutečnosti byl ovšem geologickým mapováním vyznačen rozptýlený archeologický artefakt, tedy úštěpů porfyrického mikrodioritu, které byly na lokalitu doneseny pravěkým člověkem (viz níže).

Díky zaměřování polohy každého nalezeného artefaktu jsme byli schopni blíže sledovat prostorovou distribuci jednotlivých skupin archeologického materiálu. Dosavadní výsledky ukazují rozptýlený nálezů na ploše o rozměrech cca 250 × 150 m. Mezi nálezy převládá odpad z výroby broušené kamenné industrie (převážně úštěpy středních a malých rozměrů, v menší míře polotovary a vývrtky z porfyrického mikrodioritu; obr. 4), získána byla ale i kolekce štípané kamenné industrie (zhotovená převážně z lokálních surovin) a nevýrazné keramiky, která umožňuje prozatím pouze rámcové datování do mladšího stupně lengyelské kultury. S intenzivní výrobní činností pak souvisí nálezy několika otloukačů.

Z hlediska plošné distribuce netvoří výrobní odpad výraznější koncentrace a je rozptýlen po celé ploše sídliště. Cílem budoucího výzkumu bude realizace geofyzikální prospekce a dalších povrchových sběrů, které by zahustily množství povrchových nálezů a umožnily by ověřit existenci určité specializované zóny v rámci sídliště či vazbu výroby na konkrétní objekt/y.

Zpracovávané porfyrické mikrodiority pochází s největší pravděpodobností z nedávno objeveného zdroje a primární dílny na katastru Václavova u Chvaletína (část obce Písečné), nacházející se cca 8 km severozápadně od sídliště u Hluboké. Surovina byla do prostoru sekundární dílny transportována